

ELŐFIZETÉSI ÁRA
 „JÓ SZERENCSET” MELLÉKLETTEL EGYÜTT
 EGESZ ÉVRE 12.— K. | NEGYED ÉVRE 3.— K.
 FÉLÉVRE 6.— K. | EGYES SZÁM —.60 K.

FŐSZERKESZTŐ
 DR. BISCHITZ BÉLA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
 BUDAPEST, IV (BELVÁROS) MOLNÁR-UTCA 33.
 TELEFON 108-00.
 HIRDETÉSEK mm. SZÁMITÁSSAL DIJSZABÁS SZERINT.

Irói díj 8 oldalas nyomtatott ivenkint 35 K.

Közlemények átvételét csakis a forrás megnevezésével engedjük meg.

A mélyfuró kongresszus.

Nem sikerült hát az osztrákok terve, hogy a mélyfuró kongresszust megakadályozzák. A kongresszus lezajlott, kissé tán csendesen, de mindenestre komolyságához méltó formában. Nem akarjuk magunknak betudni azt a példátlan sikert, amellyel ez a kongresszus a manapság tartatni szokásos ilyfajta gyülekezetek tömkelegéből kitűnt; az elismerés megilleti mindazokat, akik ezt a jubiláris kongresszust Budapestre hozták és akik vállvetett közreműködésükkel a sikert biztosították. Ebből pedig az agilis rendezőbizottság bőven kivette részét. Különösen kifejezésre jutott ezen a jubiláris kongresszuson — mert a furótechnikusok huszonötödik gyűlése volt ez — hogy a furótechnika fejlődése első sorban hazánkra nézve szerfölött fontos, mert hiszen köztudomású, hogy kincsekben gazdag földünk kutatásában már eddig is sok mulasztás történt. Ki tudja, hány sármási kincs rejlik még földünk alatt s ez a kongresszus is impulzus lesz hazánk rejtett kincseinek fokozottabb kutatására.

Együtt láttuk a kongresszuson a külföld legkiválóbb furótechnikusait, a külföldi nagy furóvállalatok főnökeit és ott voltak hazánk pénzügyi és műszaki előkelőségei. A Mérnök- és Építész-Egylet helyiségében tartották meg az első ülést, amelyen megjelentek: báró Eötvös Loránd, a főrendiház, K. Jónás Ödön a képviselőház, Jánossy Jenő a főváros, Gordon Róbert felügyelő a kereskedelemügyi minisztérium, Farkas Kálmán min. tanácsos a földmivelésügyi minisztérium, Rados Gusztáv műegyetemi rektor a kultuszminisztérium, Mály Sándor min. tanácsos a pénzügyminisztérium, Lánczy Leó a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank, Kerndl Antal udv. tanácsos, egyetemi tanár a M. Tud. Akadémia, Csatáry Frigyes és Jánosi Engel Gyula a Dunagőzhajózási Társaság, Szilassy Zoltán orsz. kép-

viselő az O. M. G. E. képviselőjében, Lóczy Lajos, stb. Ott voltak még a selmeci, nagybajai, marosújvári és urikány-zsilvölgyi bányahivatalok képviselői. Zaringer W. nordhauseni igazgató, mint a kongresszus elnöke nyitotta meg a tanácskozást és a megjelentek üdvözlése után fölolvasta a királyhoz intézendő távirat szövegét. Megemlítette ezután az elnök, hogy immár huszonötödik éve gyűlnek össze, hogy megbeszéljék a legérdekesebb, de egyszersmind legnehezebb technikai tudomány kérdéseit. Szívesen üdvözli a megjelenteket a jubileumi évben. Ebben az évben jöttek először Budapestre, de örül, hogy ez az első összeesik a huszonötödik jubileummal. Végül a törvényhozó testület, a miniszteriumok, a főváros, a tudomány, az egyesületek, a pénzvilág és az ifjuság képviselőit üdvözölte. Utána Andreics János miniszteri tanácsos szólott és köszönetet mondott alelnökké történt megválasztásáért. Majd a kongresszus rendezésében előállott nehézségekről, a kongresszus eltolódásának okáról emlékezett meg, azután pedig a mélyfurás jelentőségéről tartott előadást. Beszéde végén szintén üdvözölte a vendégeket és annak a reményének adott kifejezést, hogy jól fogják érezni magukat Magyarországon. Ezután üdvözlések következtek. Mály Sándor a pénzügyminiszter üdvözlését tolmácsolta azzal az óhajjal, hogy a közhasznú működésüket és tanácskozásait, amelyeket részben hazánk javára is értékesítsenek, a legteljesebb siker koronázza. Báró Eötvös Loránd a főrendiház képviselőjében üdvözölte a kongresszust s annak távoli országokból idejött tagjait és kívánta, hogy a tanácskozás sikeres legyen.

K. Jónás Ödön a magyar országgyűlés képviselőháza nevében, Rados Gusztáv a műegyetem rektora a kultuszminiszter, Farkas Kálmán pedig a földmivelésügyi miniszter nevében üdvözölte a kongresszust. Az elnök köszönő szavai után dr. Lóczy Lajos egyetemi tanár tartott szabadelőadást

német nyelven a Magyarországon még átkutató telepekről, dr. Schafarzik Ferenc pedig a Magyarországon mélyfúrás által vezet vezető szintekről.

A kongresszus második napján, kedden délelőtt a mélyfúró-egyesület tartotta meg közgyűlését, amelyen az évi jelentések előterjesztése és a költségvetés letárgyalása után újból Zaeringer és Hilmer igazgatókat, Deilmann C.-t, Koepe Arnoldot, Fleckent és Siegl C. igazgatót választották meg az elnökségbe.

Utána a furótechnikusok egyesülete tartotta XVII. évi közgyűlését, amelyen Urbán János főtitkár számolt be a lefolyt eseményeiről. Titkárrá ismét Urbán Jánost, a jövő évi Berlinben tartandó nemzetközi kongresszus elnökévé egyhangulag Rakyt, alelnökévé pedig Andreics János miniszteri tanácsost választották meg. Megalakították még a nemzetközi nagybizottságot is. A berlini kongresszus diszelnökévé Feik titkos tanácsost választották.

A mélyfúrás terén és az egyesület életében érdemeket szerzett férfiak kitüntetése és az sületi ezüstérmek átadása következett. Azután Zaeringer elnök tiltakozott az ellen, hogy az egyesület Bécsben mint osztrák egyesület van bejelentve. Minthogy pedig a furótechnikusok egyesülete nemzetközi egyesület, kijelentette, hogy igyekezni fog e hibát mielőbb kikorrigálni. Ezzel kapcsolatban az egyesület nevét Furótechnikusok Nemzetközi Egyesületére változtatták.

Délután az államvasutak gépgyárát és az országos geológiai intézetet tekintették meg a résztvevők. Este az Opera díszelőadására mentek, ahol tiszteletükre a Bánk bánt adták. Szerdán indultak el a kongresszus tagjai Erdély földgázvidékére, Kissármásra és az izaszacsi petróleumforrások megtekintésére.

A kongresszus tartama alatt igen érdekes mélyfúró-gép-kiállítás volt a Magyar Mérnök- és Építész-Egylet helyiségében, ahol működésben, kicsinyített alakban mutatták be a különböző furógépeket.

Az elnök Andreics Jánosnak a mélyfúró mérnökök és technikusok XXV. nemzetközi vándorgyűlésén tartott beszéde.

A mélyfúró mérnökök és furótechnikusok nemzetközi vándorgyűlésének tagjai a mai vándorgyűlés másodelnökévé választottak.

Engedjék meg Uraim, hogy ezen megtisztelő bizalmukért leghálásabb köszönetemet fejezhessem ki.

Ha a vándorgyűlés becses résztvevőit a gyűlés különféle előkészületei nem fogják teljesen ki-elégíteni, a magam mentségére két főokot bátorodom felhozni és pedig:

a) Én csak hat hét előtt lettem arról értesítve, hogy nekem másodelnöki teendőim lesznek és hogy az én feladatom lesz a vándorgyűlést itt Budapesten szervezni. Oly rövid idő alatt tényleg a legnagyobb igyekezetem és akaratom mellett sem tudtam többet tenni.

b) Augusztus-havában és szeptember elején, amlény idő nékem épen rendelkezésre állott a szervezéshez, a kormánynak, az állami hivataloknak, az egyesületeknek és az iparágaknak összes mértékadó vezetői nyári szabadságon, tehát távol voltak.

Megkísértem a kormánynak, az egyes miniszteriumoknak, a fő- és székvárosnak, az összes szakembereknek, az egyes iparágaknak az érdeklődését felkölteni a vándorgyűlésre. A tag Urak meg lehetnek arról győződve, hogy az összes körök a legnagyobb előzékenységgel és a legösszintébb rokonszenvvel viseltetnek a nemzetközi vándorgyűléssel szemben.

Különböző oldalról fel lettem szólítva, hogy a nemzetközi vándorgyűlésre egy alkalomszerű cikket írjak. Ezen kívánságnak megfelelően irtam általánosságban a mélyfúrásról egy cikket, amelybe beszurtam az én saját nézeteimet.

Ez a cikk megjelent nyomtatásban és a tisztelt tag Uraknak már kézbesítettém.

A cikk áll 10 fejezetről és azért olyan széttagolt, hogy javaslataimat ezáltal jobban kiemelhessem.

- I. Bevezetés.
- II. A mélyfúrás célja.
- III. A mélyfúrás rendszere.
- IV. A mélyfúrás mint speciális szak.
- V. A mélyfúrás személyzet kiképzése.
- VI. A bányában való mechanikus furás.

**TURUL A LEGMEGBIZHATÓBB TÖMÍTŐLEMEZ
LEGMAGASABB NYOMÁSHOZ. KIZÁRÓLAGOS RAKTÁR**

ÁLTALÁNOS MŰSZAKI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V. ZRINYI-UTCA 1. GRESHAM PALOTA.

(B:1564,378/42.)

THEODOLITOK

nivelláló, felállító készülékek, compassok. Mintaszerű bányászati és kohászati precíziós műszereknek mint különlegességeknek készítése a legmodernebb szerkezettel.

MAX HILDEBRAND

früher August Lingke & Co.

FREIBERG—Sa. 47.

Alapított 1791.

Magyarországi képviselő:

CONRÁD ÉS TÁRSA

Budapest, VI., Teréz-körút 15.

VII. A mélyfúrás eredményei.

VIII. A mélyfúró technikusok egyesületei.

IX. A mélyfúrás irodalma.

X. Következtetések.

Talán fölösleges volna az egyes pontok tartalmát mégegyszer szóval is előadni. Csak a következő tényeket akarom mégegyszer kiemelni:

1. A mélyfúrás a földalatti kincsek kikutatásához jelenleg mellőzhetetlenek.

2. A mélyfúrás az utolsó évtizedekben csodálatos lendületet nyert az új furási eszközök kitalálása és azok kezelése terén. A legnagyobb biztonsággal és állandó buzgalommal végzik a mai furótechnikusok az ő legnehezebb feladataikat.

3. Bizonyos szívóssággal és kitartással vonzódnak a furótechnikusok hivatásukhoz, dacára annak, hogy a javadalmazásuk épen csak a mindennapi kenyerüket biztosítja.

4. Minden tekintetben kívánatos és szükséges, hogy minden állam a mélyfúrásokat támogassa és elősegítse.

Végül megengedek, hogy a magyar bányászat és minden rokon szakkör nevében üdvözöljem Önöket, érezzék jól magukat a mi hazánkban s jó emléket vigyenek az Önök szép hazájukba.

Törekedjenek, mint eddig, a jelenlegi vándorgyűlésünk alkalmával is a mélyfúrás hasznos ügyeit megvitatni, hasznos határozatokat hozni. A mi hazánk, mint a földteke minden más állama is, Önöknek ezért mindig a legnagyobb köszönettel fog tartozni.

Andriacs János.

HAZAI HIREK.

Uj kutatási engedélyek és zárkutatmányok.

Az oravici kir. bányakapitánrságnál az alábbiak kutatási engedélyt nyertek: Dr. Steiner Béla, Pap Aron, Gáspáry Arthur, Petko Simon, Faragó István, Ugrik Mihályné, Pascu Pál, Klein Sándor, gróf Széchenyi Emil és társai, Lebovics Adolf, Erdős Lipót, Bocsan Jenő, Stricker Ferenc, Mjrgán Vazul, dr. Wohl Lajos, báró Duka Géza, László Sándor, Fürstner Rezső, Lányi József, Popovics Vince, dr. Horváth József, Zárkutatmányok jelentettek be: Papp Aron Tomest, Forazesten, Gáspáry Arthur Furlog, Dulco, Valeamare, Barbosza és Bogszánbányán, Armenky István Krivina és Belzán, Mitostyán Péter Ném. Gladmán, Popusku Pál Weitzenried községben, Ugrik Mihályné Ogradenán, Twerczer Károly Ruzs községben, Herzfeld Vilmos Ruzs és Pojanán, Elbogen Hugó Grikevicán, dr. Schul Armin Bogolsin, Valcabolvasnica és Pluzován, Pascu Pál Mehádia és Toplecen, Klein Sándor Ruzsközségben, gróf Széchenyi Emil és Társai Globureu községben, Lebovics Adolf Mehádián, Erdős Lipót Mehádián és Toplecen,

Wahner Andrást Toplecen, Szab. osztr.-magyar államasutttársaság Toplecen és Börzán, Keppich Manó Örményes és Uj-Szadován, Fürstner Rezső Börza, Pecsineska, Toplec, Zsupanek, Valcabolvasnica, Pluzova, Bogoltin és Kornyeréván, Stricku Ferenc Zsupanek községben, László Sándor Szvinicán, gróf Széchenyi Emil és Társai Plavisevica, Szvinica. Toplec és Mehádián, Mandukits Szilárd Ruzsinosz, Valcaboul Ohabamutnik, Pubul és Kiszorlenc községben, dr. Popovics Györgg Ném. Gladna és Zold, Popovics Vince Zsupanek községben.

Elszámolás a selmeci „Mensa Academica“ céljaira befolyt adományokról. Hálás és őszinte köszönettel ujabban a következő adományokat nyugtázzuk: M. kir. Erdőgazgatóság tisztikara Máramarossziget 300 kor., gróf Schönborn Buchheim Frigyes adománya 100 kor., lugosi m. kir. Erdőgazgatóság tisztikara 71-80 kor., dr. Bedő Albert 50 kor., nagybányai m. kir. Főerdőhivatal gyűjtése 47 kor., vinkovcei kir. Főerdőhivatal 20 kor., Jonász László 2 kor. Az eddig befolyt adományok összege 8208 kor. 37 fillér.

Bányalátogatók. A kolozsvári „Marianum“-intézet mintegy 100 növendéke dr. Hirschler József apát-plébános, valamint tanárnők és tanáraik vezetésével szept. hó 25-én tanulmányúti kirándulást tettek Marosujvárra, hogy a sóbányát megtekintsék.

Kinek kell s nem kell alumínium? Van-e valaki ez országban, aki nem hallott valaha már biharmegyei bauxit-telepekről, amelyek híressé lettek, illetve válhatnának anélkül, hogy erre különösebb alapjuk lenne, mint annak a rengeteg kiaknázatlanul heverő egyéb érctelepeknek, melyek becsületesebbek, semhogy az unalomig az emberek szeme előtt ugráljanak. Még azok se alhatnak ettől a bauxit előfordulástól nyugodtan, akiket absolute nem érdekel. A Felsőmagyarországi Bánya és Kohómű Részvénytársaságot pl. nem érdekli, de azért gondoskodás történt afelől, hogy imitt-amott elhelyeztessenek különféle híresek, mely stadiumban jutottak a „tárgyalások“ s a közeli napokban hány millióval alakul meg a jád völgyi alumíniumkartell, mely — nemzeti színekben is óhajtván pompázni, — egyszerre véget vetend a már türehetetlen külföldi trust megátalkodott garázdálkodásának. Minthogy eféle alapítási tervek és hőbortok — mint értesülünk — a Felsőmagyartól távol állanak, meg vagyunk győződve arról, hogy mindez a híresztelés csakis azért csinálódik, hogy a figyelem erőnek-erejével erre a területre irányíttassék. S mivel jobb hirbe jönni egy dugszdag tözsérrel, mint egy bakakáplárral, a tisztelt

Festékek és lakkok **KRAYER E. és TÁRSA BUDAPEST** festék-, kence- és lakkgyára

Főraktár és iroda: **V. Váci-utca.** O. cs. és kir. Fensége, József főherceg udv. szállítója. A m. királyi államasutak, állami, gép- és vasgyárak, az összes waggongyárak, Budapest főváros szállító.

„Kraye festékudvar“ (B/2139/420/52/11)

RUGGYANTAÁRUKAT, ASBESTÁRUKAT, SZÁRAZ és ZSIROS TOMÍTÉSEKET LEGMEGBIZHATÓBB MINŐSÉGEKBE SZALLIT AZ

ÁLTALÁNOS MŰSZAKI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG BUDAPEST, V. ZRINYI-UTCA 1. GRESHAM PALOTA.

„bányatulajdonos“ urak a Felsőmagyarral kacérkodnak a lapok hasábjain és sub rosa sejteni engedik, hogy az alakulandó pénzcsoport a Kereskedelmi bank egész hatalmas gruppját foglalja magában, magával Lánczy Leóval az élén. Azt hisszük, e híresztelések megszűnnek, ha fentnevezett bányatársaság azon határozott kijelentését szó szerint citáljuk, hogy

„sem a *Felsőmagyarországi bányá- és kohó-mű r.-t.*, sem a hozzá közel álló intézetek és egyének, sem ilyen, sem hasonló tervekkel sohasem foglalkoztak.“

Am, ha már benne vagyunk, arra is felhívjuk a figyelmet, hogy ezekkel a területekkel beháztalták már az egész ismert világot. Jártak velük Berlinben, Párisban, Londonban, hazai s külföldi pénzintézeteknél, ipari vállalatoknál, de eddigelé a Schaffhausen-ben ép oly kevésbé kellett, mint itt a Kereskedelmi banknak. Amannak nem, mert a szakértője ott mit sem talált, bár nem épen bizonyos, hogy a szakértő vélekedését tényleg azokról a területekről terjesztette is elő. Emennek, mert a legjelesebb szakemberek egyike, Farkas János nem javallotta, hogy ezzel ab ovo is foglalkozzanak. A Rouvier-csoport se kívánt beleharapni a bauxitba s így bizony egy kis időre le kell tenni arról a módfelett hazafias tervről, hogy az átkozott külföldi alumínium-kényszerűség véget vessenek a jeles alapítók hazánkban.

3.016.295 K nyereség. A Hernád völgyi Magyar Vasipar Rézvénytársaság ma megtartott igazgatósági ülésén az ez évi június hónap 30-án lezárult üzletév mérlegét terjesztették elő. A kifizetett passzív kamatok és megejtett leírások levonása után 3.016.295 korona 95 fillér nyereség mutatkozik a tavalyi 2.698.647 korona 93 fillérről szemben. Az igazgatóság határozatilag kimondotta, hogy a közgyűlésnek javasolni fogja, hogy a 12.000.000 koronányi rézvénytörte után 1.680.000 korona fizetessék ki 14 százalékos osztalékként a tavalyi 13 százalékkal szemben, rendkívüli leírásokra és adótartaléokra 900.000 korona fordítassék a tavalyi 800.000 korona helyett, a tartalékalap, úgy mint tavaly 300.000 K-val javadalmazassék és a jutaléokra fordítandó összeg levonása, valamint a munkástársadának 50.000 koronával való javadalmazása után fennmaradó 108.947 korona 81 fillért új számlára vezessék.

A Magyarhoni Földtani Társulat október 11-én, a Földtani Intézet előadó-termében szakülést tartott. Előadás: dr. Balogh Margit: Tanulmányutam

Afrika északi partvidékén. Dr. Schafarzik Ferenc: A Bosman-köszénbányák környéke Szerbiában. A szakülés után a választmány ülésezett.

Versenyez az angol és porosz szén. Régi óhajuk a sziléziai szénbányáknak, hogy a szénzállítás tarifáit mérsékeljék, mert máskülönben nem bírják a versenyt az angol szénrel. A porosz vasutak azonban nem voltak hajlandók teljesíteni a szénbányák kívánságát. De most valószínű, hogy sikerülni fog a széntarifák mérséklése. Sydow kereskedelmiügyi miniszter hajlandó a német szénbányák kérését figyelembe venni, ha viszont a széntermelők leszállítják a szén árát. Mert kétségtelen, hogy maguk a porosz széntermelők könnyítették meg az angol szén terjedését azzal, hogy a felsősziléziai széntermelők folyton emelték az árakat.

A Mecsek-hegység tanulmányozása. Dr. Vadász Elemér geológiai egyetemi tanársegéd a nyári szünidejében a Mecsek-hegységet tanulmányozta földtanilag.

Új iparvasut. A magyar általános köszénbányatársulat iparvasutat épített Vas-megyében. A társaság Németújvár közelében nagy kiterjedésű erdőket vásárolt s a kitermelendő faanyagot a németújvári vasuti állomás melletti fűrésztelepen fogja feldolgozni. Az iparvasutnak több szárnyvonala lesz. Ugyancsak a magyar általános köszénbánya a tatabányai márgabányájából a Felsőgallán épülő cementgyárhoz sodronykötélpályát tervez, a melynek közigazgatási bejárását október hó 23-án tartják meg.

Erőpróba a fernezselyi kohóban. Új elegypadot építettek a fernezselyi kohóban s az erőpróba alkalmával a padot m²-ként 2000 kg ólommal terhelték meg. A mű csak egy milliméter rugalmas elhajlást mutatott.

Vörhenyjárvány Nagybanán. Tudósítónk jelenti, hogy Nagybanán egyre terjed a vörhenyjárvány. Minden héten mintegy tizenegyet új betegség történik és 2—3 haláleset, sőt több is, mivel béllhurut, tüdőgyulladás, veselőb. címén könnyeltetnek el azok, akiknél az alaphaj tulajdonképp a vörheny volt. E héten is 14 újabb megbetegedés fordult elő. És mindezek dacára nincsen bezárva a gimnázium és nem történik kellő intézkedés a baj leküzdésére.

Osztályülés Abrudbányán. Az országos bányászati és kohászati egyesület Zalatna vidéki osztálya a hó 8-án osztályülést tartott Zalatnán. Az egyesületi tagokat Pelachy Ferenc főmérnök hívta össze a gyűlésre, amelyen főleg a Rudai 12 apostol bányavállalat akciója folytán az aranylóások korlátozása és az arny-orgzdaság megszüntetése céljából készült emlékirat és törvénytervezet felett tanácskoztak.

SZIVATTYUKAT ÉS MÉRLEGEKET

Gyárt, mint különlegességet és legnagyobb rak-

tart tart épület- és diaphragma-szivattyukban.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Garvenswerke WIEN, II., Handelsquai 130.

(R. 30/41/46)

Eredeti FREDIT CSAPÁGYFÉMEKET minden célra megfelelő minőségekben gyárt kizárólag az:

ALTALÁNOS MŰSZAKI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V. ZRINYI-UTCA 1. GRESHAM PALOTA

Kirándulás a szurduki kőszéntelepre. A dési főgimnázium 70 tanulója tanárai vezetése mellett átrándult szurdukra, az ottani kőszénbányák megtekintésére. A bánya bejáratánál egy bányászcsoport mécsesekkel körülfogta a kirándulókat s a föld méhébe vezette, hol a villamoskörték és bányamécsesek gyér világánál járták végig a bánya belsejét. Visszajövet robbanást hallottak. A bánya egy távolabbi részében robbantottak szenet. A durranásra néhány mécses is elaludt a kísérő bányászok kezében. A napvilágra jutva, a vendégszerető bányavezetőség egy, a szabadban fölállított asztalon ebéddel várta a kiránduló ifjakat. Délután Szurdukra vitte őket a lóvasut, hol a bányavállalat szénesztályozó készülékeit és a vaskötélpálya államást tekintették meg.

Bányamunkások gyűlése. A múlt hó 24-én d. e. 9 órakor a marosujvári bányakerület munkásai helyzetük javítását célzó gyűlést tartottak Marosujvárt.

Szilágyi Pál mint elnök az egybegyűlteket üdvözölve, az ülést megnyitotta, ismertette annak célját. Beszédjére Szabó Albert bányatanácsos válaszott és óva intette a munkásokat a szervezkedés esetleges hátrányainak figyelembe vételére; jóakaró szavai azonban visszhangra nem találtak, megalakították az „erdélyrészi sóbányamunkások egyesületét”-t.

Ezután a nagyméltóságu m. kir. Pénzügyminisztériumhoz küldöttségfleg bonyújtandó „kérvény” egyes pontjait tárgyalták le. Miután az ülés 1) percre fel lett függesztve, ezalatt 3—400 munkás aláírta a kérvényt.

Az ülés újbóli megnyitása után az alapszabályok egyes pontjait határozták meg; mit a belügyminiszterium elé terjesztenek jóváhagyás végett. A küldöttség tagjainak jelölése után az ülést berekesztették.

Szerintünk a munkások szervezkedése teljesen felesleges, mivelhogy eddig is bármilyen bajuk és sérelmük volt, a főbányahivatal vezetői a legnagyobb készséggel orvosolták azt, minden erejükkel azon voltak, hogy a munkások helyzetén segítsenek és könnyítsenek s azt a jövőben sem fogják megvonni.

A Dobsinai rézművek r.-t. igazgatósága a részvénytőke második részének befizetését határozta el. A részvényesek minden egyes jegyzett részvény után a névérték további 20%-át, tehát darabonként 40 koronát fizetnek be.

Uti bőrröndöl

és egyéb finom bőrárut leg-
alacsonyabbban vásárolhat
a készítőnél

Csángónál

Budapest, IV., Múzeum-körút 5. — Telefon 67-00.

Grand Prix aranyérem Páris.

Olcsó szabott árak. A cím fontos.

(B/3892/611/24)

Az Esztergom-szászvári Kőszénbánya R.-t. amely tudvalevőleg a salgótarjáni alapítása, megszerezte a tolnaváraljai szénbányát. Ez a bánya tudvalevőleg a tolnamegyei váralja község határában levő jobbafajtájú szeneket bányászta már 1899 óta. Nem a legjobb a kereskedelmi ügyvezetés és más hibák voltak az okai, hogy ezek a lias-szenek nagyobb kelendőségre szert nem tettek. Már születésénél követték el a hibát. A peches voltáról ismert s azóta már felszámolt Budapesti bankegyesület kezdeményezése volt ez a bánya. Beteljesült rajta a mondás, hogy ahol a kezdet rossz, annak a vége se lehet jobb. Szenét, melyet kitünő szakerek, élükön a képzettségéről ismert Oczvirik Nándor termelt, csak azoknál a vicinálisoknál volt bevezetve, amelyek néhai Gerhard Gusztáv égisze alatt voltak, mert hogy az utóbbi években a Délmagyarországi Kőszénbánya r.-t. ezekkel a vasutakkal majdnem egy vállalat volt. Hiába volt az alaptőke elég tekintélyes, t. i. 4 millió korona, a három bányatelep, Váralja, Kárász és Máza, az 1910. évet kerek egy milliós veszteséggel zárták. Ezentul hát a Salgótarjáni szakavatott keze teremt rendet Váralján is és mi bizonyosak vagyunk arról hogy szenét el fogja helyezni. Hogy Szászvárral egyesítettett közvetlenül, ennek tán inkább adminisztratív okai lehetnek, lévén a két helység egymáshoz közel eső. Még egy változás történik a szászvári kőszénbányáknál, és pedig az, hogy a társaság bányáinak élére *Schmidt Sándor* főmérnök kerül, aki eddig a esolnoki bánya vezetője volt.

Bányászükségleti cikkek: mélyfurószerszámokat, kufurószerszámokat, rázjésuszjakat (Schütt-Drutsabenanlagen) csilléket stb. előállító gyárat létesített *Fonó Miklós* Erzsébetfalván, amelynek városi irodáját és mintaraktárát Budapesten, IX., Lónyay u. 49. szám alatt most nyitotta meg.

Rézstatistika Amerikában. Az amerikai réztermelők egyesülete által közzé tett statistika szerint az amerikai rézbányák augusztusban 125.494.000 fontot termeltek, 12.245.000 fonttal kevesebbet, mint július hónapban. Az amerikai fogyasztók 59.935.000 fontot vettek át, 2.952.000 fonttal többet, mint az előző hónapban. Ezzel szemben a kivitel, amely 69.856.000 fontra rugott, az előző hónaphoz képest 2.952.000 fonttal csökkent. A készlet szeptember elején 133.442.000 fontot tett.

Stájerol a magyar márványkartell. A magyar márványbányák kartellje a butor- és építkezési célokra szolgáló márványlapok árát október 1-től kezdődő érvénynyel 25 százalékkal felemelte. Talán ez az egyetlen kartell, amelynek van jogosultsága, mert márványbányáink egyre-másra szüntetik meg üzemüket.

Pusztít a dinamit. Súlyos szerencsétlenség történt az elmúlt héten a pécsbányatelepi bányában. *Koch János* 26 éves bányamunkás szenet robbantott dinamittal és pedig oly szerencsétlenül, hogy összeroncsolt fejével esett össze a robbanás után.

A tapolezai barlangot dr. *Lóczy Lajos*, a földrajzi intézet tudós igazgatója meglátogatta és elismerését fejezte ki a barlang tetszetős és ügyes megnyitásáért. Eryben elkérte a barlang tervrajzát, hogy a Balatonról irandó monografiájában felhasználhassa. A barlang földmunkálatai állandóan folynak, már a harmadik barlangnyílást bővítik, hogy kényelmes közlekedés létesülhessen.

KENŐANYAGOK, TISZTÍTÓANYAGOK, BŐR-BALATA-
TEVE SZŐR-GEPSZIJAK ELSŐRENDŰ MINŐSÉGEK BEN :

ÁLTALÁNOS MŰSZAKI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V. ZRINYI-UTCA 1. GRESHAM PALOTA

Szénforgalom. A Máv. vonalai mentén fekvő kőszénbányák szeptember hó 17-től szeptember hó 23-ig terjedő héten, hat munkanap alatt, összesen 12.008 kocsi-akomány szenet adtak fel, 1061 kocsi-akománnyal kevesebbet, mint az előző héten és 964 kocsi-akománnyal kevesebbet, mint a múlt év hasonló (szeptember 18-tól szeptember 24-ig) időszakában. Egy-egy munkanapon átlag 2001 vasuti kocsi rakta meg; 177 kocsi-akománnyal kevesebbet, mint az előző hét egy-egy munkanapján. Szeptember hó 24-től szeptember hó 30-ig terjedő héten, hat munkanap alatt, összesen 13.206 kocsi-akomány szenet adtak fel, 1198 kocsi-akománnyal többet, mint az előző héten, ellenben 39 kocsi-akománnyal kevesebbet, mint a múlt év hasonló (IX. 25-től X. 1-éig) időszakában. Egy-egy munkanapon átlag 2201 vasuti kocsi rakta meg; 200 kocsi-akománnyal többet, mint az előző hét egy-egy munkanapján.

Pályázat. A zalatnai főbányahivatal pályázatot hirdet az alája tartozó kohóműnél és vegyelemző hivatalnál betöltendő altszti állásokra.

A luxemburgi vaspiac. Az Északi tenger kikötőiben kitért sztrájk folytán az áruk elszállítása megakadt ugyan, mégis a *félgyártmány* kereslete úgy a belföld, mint a külföld részéről rendes volt. A *nyersvaspiac*on a westfáliai szindikátus létrejötti s az áruk dolgában a kívül álló lotharingiai és luxemburgi gyárakkal is megegyezett. A *vasgerenda-üzlet* az évszaknak megfelelőleg szintén csendesebb volt, hanem azért többet szállítottak el, mint a megelőző év hasonló időszakában. A *szén-üzlet* nem volt olyan kedvező, mint tavaly ilyenkor, amennyiben július havában 120.000 tonnával adtak el kevesebbet, mint a megelőző év hasonló időszakában. A *hengerelt vasban* mindenütt elég munka van. Az áruk is javulnak. Az Amerikába irányuló kivitel szintén emelkedőben van. Különösen a nyers vas iránt tanúsítanak élénk érdeklődést.

Angolországban a nyers-vas-üzlet csendes, de a gyáraknak elég megrendelésük van. A félgyártmányt még mindig keresik.

Franciaországban az üzlet egyenletes.

Belgiumban pedig élénk tevékenység uralkodik s az áruk az utolsó időben annyira javultak, hogy a hengerművek ismét nyernek valamit munkájukon.

Szerbia bányai iparfejlesztése. A szerbiai iparfejlesztési törvény értelmében a szerb királyi kormány fel van hatalmazva, hogy ipari vállalatoknak, még pedig úgy egyes személyeknek, mint részvénytársaságoknak bizonyos kedvezményt nyújtson. E kedvezmények oly ipari vállalatoknak adhatók meg, melyek az országban létesülni szándékoznak, vagy a melyek nagyobb mennyiségű ottani, vagy külföldi nyersanyagot, vagy félgyártmányt dolgoznak fel és közgazdasági jelentőséggel bírnak. A *bányavállalatok* a sztrájk bányatörvényben nyújtott kedvezményeken kívül azokban is részesülhetnek, melyeket a szerb iparfejlesztési törvény engedélyez.

Szünetelő bányák. Az iglói bányakapitány eljárt Csetnek község határában fekvő Katalin védő- és Berukard védő- bányaművek ellen és üzemelhanyagolás miatt elvonta a bányajogosítványokat. A zalatnai bányakapitány a zarándi réz és kénkovand bányatársulat ellen járt el. Tizenhét bányatelek áll üzemben kívül és a hatóság most föl- hívta a társulat részvényeseit, hogy az üzemet hatvan nap alatt indítsák meg. A részvényesek között van Csungány község is. — Eljárt a zalatnai kapitány a Nagymáz melletti „Theodor“ bányatársulat ellen is, ugyanezen a címen.

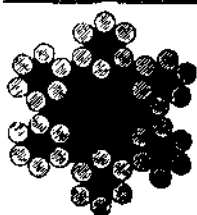
A kálifkonfliktus. A német kálipar még mindig a szindikátus és a kivüle álló vállalatok közötti konfliktus hatása alatt áll. A felek bizottságot küldtek ki az egyezkedés megkezdésére. A konfliktus megszűnté után a kálipiac viszonyai előreláthatólag javulni fognak. A káliszindikátus jelentése szerint július hónapban egy millió márka értékű áruval adódott el többet, mint a megelőző év hasonló időszakában. Az év első hét hónapjában összesen 9 millióval volt nagyobb a forgalom.

Robbantóanyagok Törökországban. A török államtanács határozata alapján a vegyi robbantószerke, mint klórkáli, klórnatron, salétromsavak, nátron és salétrom bevétele nemrég betiltatott.

A török pénzügyminiszterium most arról értesíti az ottani belügyminiszteriumot, hogy azokra a kereskedőkre való tekintettel, akik részére ily robbantóanyagok már utban vannak, a kérdéses bevételi tételom csak a fenti határozatnak a hírlapokban való közzétételétől számított három hónap után lesz alkalmazható.

Magyar aranybánya r.-t. A felsőmagyarországi bánya- és kohómű r.-t. érdekltségébe tartozó Magyar aranybánya r.-t., melynek bányája a Hunyadmegyei Botesen van, 1910—11-ben a 100,000 K alap- tőke mellett az üzemből 44,087 K-t és egyebekből 883 K-t vett be. Ezzel szemben adóra 1517 K-t, a bányauzemre 37,292 és a zuzómű költségeire 13,340 K-t, jutalékra 1149 és általános költségekre 4533 K-t adott ki, egy, hogy vesztesége a megelőző évről áthozott 36,242 K betudásával 49,104 K. E szerint az alap- tőke fele elveszett.

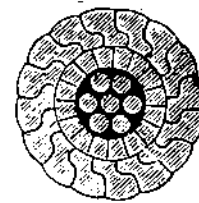
Abonyi Artur budapesti műszaki nagykereskedő cég, melynek üzleti helyiségei most V., Szabad- ság-tér 18. sz. alatt (Tözsdepalota) vannak, legújab- ban átvette a „Traissinet Alfréd szabad. főrrőlég- kazántisztító-, koromfuvó-készülék“ és a szabad. „Hermazitin“ kazánköképződés elleni anyag, vala- mint „Hermaion“ rozsdavédő anyag magyarországi vezérképviselőt és egyedélárusítását.

Felten és Guillaume

kábel-, sodrony- és sodronykötél-gyár
részvénytársaság

Budapest, V., Vízafogó 1460. szám.

**Ólomkábelek. Villamvilágítási vezetékek.
Sodronykötelek.**

Elektrolytikus vörösrézhuvalok, okonítvezetékek, szerelvények stb.

(B/2095/618/25.)

A román petróleum. 1911. év első felében Románia 693 ezer tonnát kőolajat termelt. A legtöbbet júniusban, amikor 136 ezer tonna folyt a tartályokba. 1910-ben 270 ezer, az idén ugyanazon félelvi idő alatt 300 ezer tonnát vittek ki. De kivittek még benzint is 62 ezer tonnát és 59 tonna parafint.

A bányafa a hamburgi bányafapiac. A hamburgi bányafapiac igen látogatott volt, forgalma pedig igen élénk. Az árak igen szilárdak. A társaságoktól jelentékeny mennyiségeket követeltek, úgy hogy az erdőbirtokosok árköveteléseikkel mindig magasabbra mentek.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Bányászati kiállítás. Hát igenis, ez is van, illetve lesz, avagy tan már be is záródott, amiért nem kell mindjárt olyan nagyon méltatlankodnia. Vagy mit gondol? Azért rendeznek kiállítást nemes Szatmár-vármegyében, hogy akárki is megjelenhessen? Ön téved. Azt a kiállítást nem mindenkinek rendezték. Mert először is azt a „Szatmármegyei Gazdasági Egyesület“ rendezte, amely nem oly officiozus lármás testület, hogy telekürtölte volna az országot vele. Ön egy elégedetlen ember; talán bizony azt kívánta, hogy a kiállítás rendezője névre szóló meghívóval hívogassa Önt a kiállítás megtekintésére. Hogy Ön csak annyit tudott arról, hogy bányászati kiállítás lesz Szatmáron, amennyit „A Bánya“ jelzett, az igazán nem lehet szemrehányás tárgya. Elvégre is azt már csak illik tudnia egy olyan sokoldalú bányamérnöknek, amilyennek mi Önt ismerjük, hogy mi egy vármegyei gazdasági egyesület? Az igenis egy comme il faut uri társaság, akik — ha jól esik — rendeznek a maguk uri passiójából agarász-versenyt is, uralvas-versenyt is, kiállítást is a maguk marháiból és ha már ez megvan, hát egy kis bányászati kiállítást is. Az már csakugyan nem a szatmári urak baja, hogy a bányászok s más érdeklődők nem nézték meg a kiállítást. Hiszen nem tiltották épen meg a megtekintést, csak egy kissé hiányosan publikálták. Némely okvetlenkedő még azt is megkívná, hogy vigéc-mód ugrifüleskedjék, odacsodítandó a publikumot. Egyébként már most ne utazzék. Bezárták a kiállítást. Azonban ami Önt érdekli, a bányászati

részt együtt tartják, hogy a jövő év szeptemberében bemutassák a nagybányai kongresszusnak. De a kiállított bányagépeket, amikről kérdezősködik, már hazavitette a Ganz-gyár. Ha itt a törzsgyárban jelentkezik, megmutatják kétségkívül.

Titanit. Szerbiában a löpor, dynamit és más robbantó vagy repesztő cikk, valamint a löporral vagy dynamittal töltött patronok, gyutacsok és végül a robbanószerekből előállított tűzijátékkészítmény gyártásának és eladásának joga kizárólag az államot illeti meg.

K. J., Kolozsvár. Mindegy szabadalomért, valamint pótszabadalomért az 1895. XXXVII. t.-cikk értelmében a bejelentéssel egyidejűleg 20 korona bejelentési díj fizetendő.

A szerkesztésért felelős Dr. Bischitz Béla:

Szlovákiai sósvíz

CZUKORBETEGSÉG ELLEN
speciális gyógyital.
KÖHÖGÉST, REKEDSÉGET, IDULT GYOMOR ÉS
HUGYSZERVI BAJOKAT
GYÖKERESEN GYÓGYÍT.

Megrendelhető a Magyar Ásványvíz Forgalmi és Kiviteli R.T.-nél,
BUDAPEST. TELEFON 162-34. (B/227/650-44.)

MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK.

239129. szám. **IGAZGATÓSÁG.**
F. II.

A 4718. sz. vonat forgalomba helyezése a kisszénás—kondorosi vonalon.

A kisszénás—kondorosi vonalon folyó évi november hó 1-től kezdve hetenkint háromszor és pedig: vasárnapon, kedden és pénteken a 4718. sz. vegyesvonat fog forgalomba helyeztetni, mely Kisszénásról este 7 óra 45 perckor indul és Kondorosra este 8 órakor érkezik.

Budapest, 1911 október 12-én.

Az igazgatóság.

(B/843,692 42) Utánnnyomás nem díjaztatik.

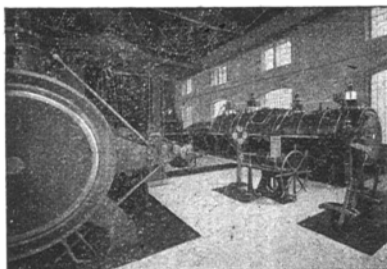
ERHARDT és SEHMER gépgyára Saarbrücken.

Vezerképviselő: FLAMM ADOLF

műszaki irodája és gépészeti berendezések vállalat.
Budapest, II. kerület, Margit körút 48. szám.

Szállít: bányászati és kohógépeket, Diesel-nyersolajmotorokat, Centrifugal- és turbo-szivattyukat, gázgenerátorokat, Briquet-sajtókat és dugattyús szivattyukat.

B/3835/614/52.

Több mint
≅5000≅
létesítmény

(B/726/507/29.)

ECKARDT VILMOS ÉS HOTOP ERNŐ

részvénytársaság

Budapest, V. ker.
Dorottya-utca 6. sz.

Tervezünk és vállalunk 1870. év óta:

Téglaégetőket, tetőcserep-gyárakat, chamott-téglaagyarakat, m'szégőket, magnezitgyárakat, tüzelési berendezéseket, gyárkéményeket, kazánbe'alazásokat.

965/1911. szám.

Árlejtési hirdetmény.

Alantírt műnek szüksége van **20 korszó** (körülbelül 790—800 kgr.

higanyra.

Felhivatnak azon cégek, melyek ezen higanyszállításra vállalkozni óhajtanak, hogy kellően bélyegezett zárt írásbeli ajánlataikat „higanyszállítási ajánlat“ felirással jelen hirdetménynek a „A Bányában“ történt első megjelenésétől számítva tizennégy napon belül alantírt műhöz nyujtsák be.

Később érkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek. A 20 korszó higany *egyszerre* lesz szállítandó alantírt mű címe alatt bérmentve a nagybányai vasúti állomásra.

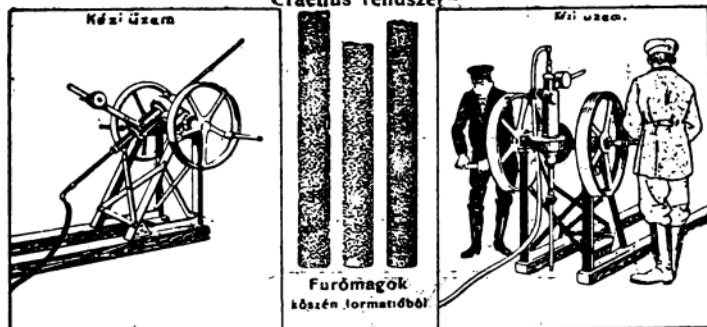
Fentartja magának alantírt mű az ajánlattevők közötti szabad választást, esetleg egészen új árlejtési eljárás indítását.

Verevizi m. kir. bányaművezetőség.

(B/693/42)

Kombinált közéffurógép kézi és gépüzemre

"Craelius rendszer"

Furómagok
kőszén-torlatból

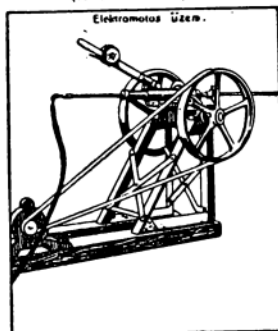
Nélkülözhetetlen

bányáknál, aknáknál, kőbányáknál, mész és cementműveknél, mindenféle egyéb furásoknál. Minden irányban fur 250 m. mélységig, sőt mélyebbre is.

A furómagok épek s így az átfurt réteg hű képét nyerjük.

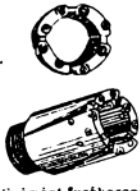
Igen nagy teljesítmény Egyszerű és szilárd Nem igényel javítást.

Legkisebb erőfogyasztás
(10 m.8 óránként)

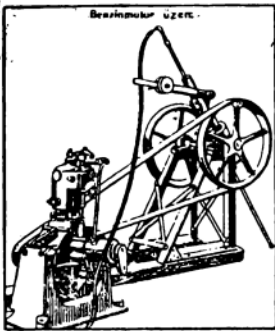

Elektrómotos üzem.

Saját rendszerű
gyémánt foglalat, ki-
cserehető ércfészkekkel,
igen kis gyémánt
cichasználás

Gyémánt furókoron:

Beállításos üzem.

Térfogata kicsi
(2 x 2 x 2 m)

LANGE, LORCKE & Co.

Távbeszélő 34,

gyémánt szerszám gyár
Brieg, 13 Bez. Breslau,

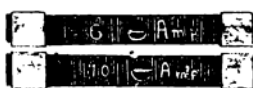
Sürgönyeim:
Lange Lorcke, Brieg, Bez. Breslau,

(B/1049/07)

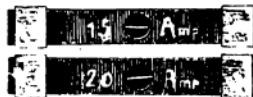
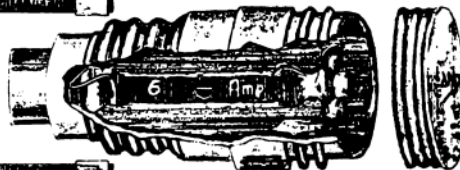
Szent-Lukács-fürdő, téli és nyári gyógyhely, Budán

csusz-, köszvény-, ideg- és bőrbajok ellen. Iszap-fürdők, iszapborogatások, kő- és kádfürdők, külön férfi- és női vizgyógyintézet, gőzfürdők és gyógyviz-uszodák. Szállodák, gondos penzió. **Kristály** forrás-ásványvíz étvágyat javít, gyomorfertőzést megakadályoz. Vidékre és külföldre fuvardíjmentes szállás (B/677/501/52/11.)

Szab. villamos biztosíték
kicserélhető betéttel.

6 Amp

Ha kiég, csak a betét cserélendő ki, tehát olcsóbb, mint bármely más biztosíték, mert a porcellándugó tovább használható. Nem kell javítani!

Mindenki által kezelhető! 550 Volt-feszültség és minden Ampererősségig Legkisebb rendelhető mennyiség 25 db. Minden dugó 5 tartalékbetét elszállítatik.

Árak betét nélkül.

Betétek.

Egy normal csavarmennettel	75 fill.	Egy normal betét 2-10 Amp-ig	18 fill.
Egy nagy csavarmennettel	1.55	Egy normal betét 17-40 Amp-ig	24
Mignon	30	Egy nagy betét 1-20 Amp-ig	40
		Egy nagy betét 30-50 Amp-ig	45
		Mignon betét	20

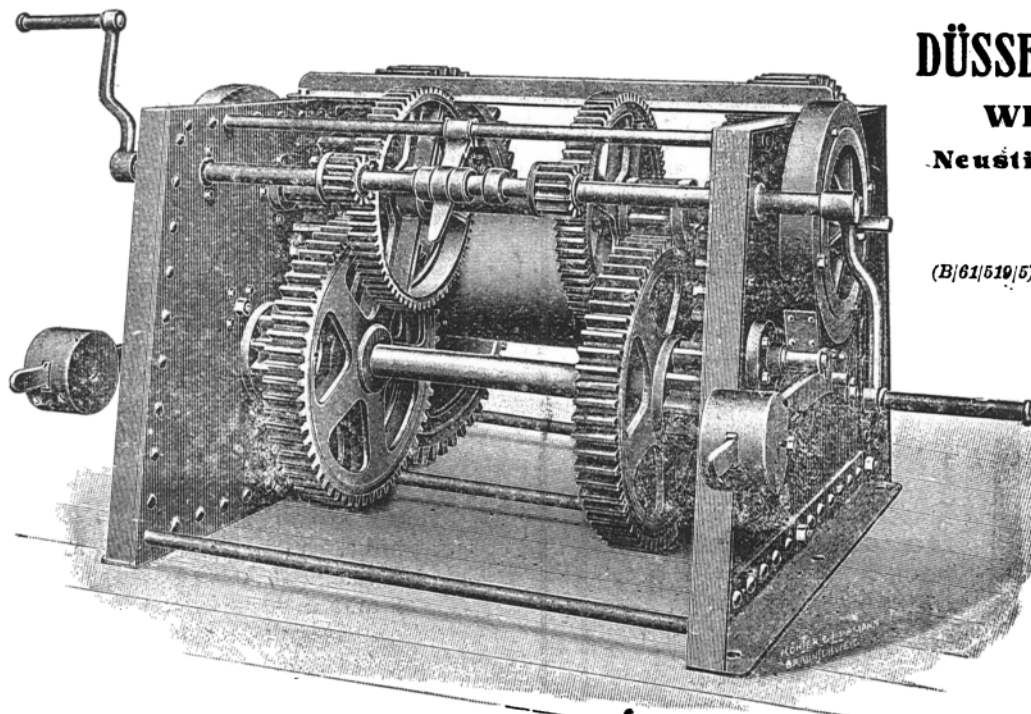
Egyedelőrusítás:

Hanak Miksánál, Budapest, V., Nádor-utca 50. sz.
(Markó-u. sarok.) (E/3776/386/41)

'HADEF'-jelű KÉZI-EMELŐBAKOK

SZERELÉSI CÉLOKRA BANYA-HATÓSÁGI ELŐÍRÁS SZERINT

HEINRICH de PRIES G. m. b. H.

DÜSSELDORF 76/a.

WIEN, VII/3.

Neustiftgasse III/26.

Magyarországi
képviselőt:

(B/61/519/5)

Vecsey Jenő

okl. gépészmérnök
Budapest, V.,
Lipót-körut 21/c.

Telefon 185-84.

Kérje 76. számú
árjegyzékünket.

Azonnal szállítható 600-tól 15,000 kilogr. hordképességig közvetlenül a doboz érve.